

**ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА ЯК
ІНСТРУМЕНТ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ
СТАЛОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ**

Основні причини екологічних проблем України є:

- підпорядкованість екологічних пріоритетів економічній доцільності;
- неврахування наслідків для довкілля у законодавчих та нормативно-правових актах;
- переважання ресурсо- та енергоємних галузей у структурі економіки із здебільшого негативним впливом на довкілля;
- фізичне та моральне зношення основних фондів у всіх галузях національної економіки;
- неефективна система державного управління у сфері охорони навколишнього природного середовища та регулювання використання природних ресурсів;
- низький рівень розуміння в суспільстві пріоритетів збереження довкілля та переваг сталого розвитку, недосконалість системи екологічної освіти та просвіти;
- незадовільний рівень дотримання природоохоронного законодавства та екологічних прав і обов'язків громадян;
- незадовільний контроль за дотриманням природоохоронного законодавства та незабезпечення невідворотності відповідальності за його порушення;
- недостатнє фінансування з державного та місцевих бюджетів природоохоронних заходів, фінансування таких заходів за залишковим принципом, тощо.

ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА – це комплекс заходів, спрямованих на охорону довкілля, збереження і відновлення природних ресурсів, запровадження безвідходних і маловідходних, екологічно чистих технологій, розвиток природоохоронного виховання й освіти, правову охорону екосистем.

Метою державної екологічної політики є досягнення задовільного стану довкілля шляхом запровадження екосистемного підходу до всіх напрямів соціально-економічного розвитку України з метою забезпечення конституційного права кожного громадянина України на чисте та безпечне довкілля, впровадження збалансованого природокористування і збереження та відновлення природних екосистем.

ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ НА ПЕРІОД ДО 2030 РОКУ

2020 РІК

Темпи погіршення екологічної ситуації уповільнилися

Запроваджені європейські екологічні норми та стандарти

Кращі системи екологічного моніторингу

Ринкові механізми для озеленення економіки

2025 РІК

Екологічна ситуація стабілізувалася

Поведінка громадян та суспільства більш екологічно дружня

Закріплені зміни у державному управлінні

2030 РІК

Стан довкілля суттєво покращився

Держава, громадськість та підприємства розвивають екологічно-ефективні партнерства

Економіка – «зелена», ресурсоефективна, маловідходна та низьковуглецева

НОВА ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА – ЦЕ КОНТРОЛЬ ЗА ЗАБРУДНЕННЯМ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА, ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ ДЛЯ НАС ТА НАСТУПНИХ ПОКОЛІНЬ

Комплексне вирішення екологічних проблем потребує злагоджених дій різних урядових інституцій.

Оновлену Стратегію державної екологічної політики підготовлено для того, аби визначити основні стратегічні цілі та завдання для зменшення екологічних ризиків та негативних наслідків від усіх видів людської діяльності.

В результаті прийняття законопроекту ми зможемо отримати: чистіше повітря, чистіші ріки і озера, роздільний збір відходів, вітрові та сонячні електростанції, більше лісів та захищених природних ділянок.

Примітка: Ілюстрацію запозичено з офіційного сайту Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України: <https://mepr.gov.ua/>

СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ

Примітка: Ілюстрацію запозичено з офіційного сайту Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України: <https://mepr.gov.ua/>

ІНСТРУМЕНТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

МОНІТОРИНГ ТА ПРИРОДООХОРОННИЙ КОНТРОЛЬ – попередження, припинення правопорушень і моніторинг стану довкілля

ІНТЕГРОВАННИЙ ДОЗВІЛ - комплексне запобігання та контроль за забрудненням

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ - актуальне, адаптоване до Європейського, законодавство, що створює належні умови для функціонування сфери

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ - забезпечення збалансованості та сталості розвитку, встановлення обґрунтованих та допустимих меж

ЕКОЛОГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ – освіта, підвищення рівня екологічної свідомості, посилення ролі екологічної складової у міжсекторальному партнерстві

ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ ТА СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА - зменшення ризиків планованої діяльності та запобігання негативному впливу на довкілля

ЕКОЛОГІЧНІ СЕРТИФІКАЦІЯ ТА МАРКУВАННЯ, ЕКОЛОГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ, ЕКОЛОГІЧНИЙ АУДИТ – екологізація споживання та виробництва

ФІНАНСОВІ ТА ЕКОНОМІЧНІ ІНСТРУМЕНТИ (фіскальні, стимулюючі) - розвиток «зеленої», ресурсоефективної та низьковуглецевої економіки, модернізація виробництва

ЕКОЛОГІЧНИЙ ОБЛІК ТА ЕЛЕКТРОННЕ ЕКОЛОГІЧНЕ УРЯДУВАННЯ – збір, аналіз, використання та поширення даних про стан довкілля

КЛЮЧОВІ СЕКТОРИ ЕКО-ПОЛІТИКИ

Примітка: Ілюстрацію запозичено з офіційного сайту Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України: <https://mepr.gov.ua/>

ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ НА ПЕРІОД ДО 2030 РОКУ

НИНІШНІЙ СТАН

МАЙБУТНІЙ СТАН

- Кожен підприємець економіки та політики живе зі своїми зобов'язаннями з відповідними економічними пріоритетами
- Жоден державний чи місцевий орган чи програма не прийняти стратегічну економічну оцінку
- Економічне зростання супроводжується поліпшенням стану довкілля

- Екологічні пріоритети внісено до усіх національних програм по плану
- Для 100% галузі по програмі проведено стратегічну екологічну оцінку
- Підвищено значимість між економічними зростанням та удосконаленням використання природних ресурсів і лібуваннями природного середовища

Примітка: Ілюстрацію запозичено з офіційного сайту Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України: <https://mepr.gov.ua/>

Індекс екологічної ефективності (The Environmental Performance Index – EPI) – комбінований показник стану навколишнього природного середовища та ефективності управління природними ресурсами.

За рейтингом EPI у 2022 р. Україна серед 180 країн посіла **52 місце**, і значно покращила свої позиції в порівнянні з даними 2020 року (у 2020 р. Україна серед 180 країн посіла **60 місце** з показником **49,5 балів**; у 2018 році індекс EPI становив **52,87 балів**, і Україна посідала **109 місце** у рейтингу.

<https://epi.yale.edu/epi-results/2022/component/epi>

Міжнародне співробітництво України в галузі охорони навколишнього природного середовища

- Участь України у міжнародному співробітництві в галузі охорони навколишнього природного середовища визначена Законом України “Про охорону навколишнього природного середовища” (ст.71). Як член ООН Україна є учасником 18 угод у галузі охорони природи. Вона приєдналася до Конвенції щодо створення глобальних систем моніторингу навколишнього середовища (1972), Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, які перебувають під загрозою зникнення (1975), Конвенція про охорону біологічного різноманіття (1992), Конвенції ООН зі змінами клімату (1992) та багато інших.

На Європейському рівні Україна є учасником таких угод:

- Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (1982);
- Конвенція по усуненню причин і запобіганню шкоди лісам Західної Європи (1984);
- Всеєвропейська стратегія збереження біологічного і ландшафтного різноманіття (1995)

- Важливим документом у галузі міжнародного природоохоронного співробітництва, за який проголосувала й Україна, стала
- **Всесвітня хартія природи**, яка проголосила про захист права всіх форм життя на виживання. Цей міжнародний документ, прийнятий Генеральною Асамблеєю ООН 28 жовтня 1982 року, проголошує такі загальні принципи збереження природи:
- природу потрібно поважати і не порушувати її основні процеси;
- генетична основа життя не повинна бути в небезпеці; популяційні рівні всіх видів, як диких, так і одомашнених, повинні бути збережені принаймні на рівні, необхідному для виживання; із цією метою потрібно забезпечити місця їхнього мешкання;

- усі території Землі, як сухопутні, так і морські, підлягають цим принципам збереження, особливий захист повинен бути наданий унікальним районам та типовим зразкам усіх видів екосистем і місцям проживання рідкісних або зникаючих видів;
- екосистемами та організмами, а також земельними, морськими і атмосферними ресурсами, які використовує людина, слід керувати для досягнення та підтримання оптимальної стійкої продуктивності, але так, щоб не загрожувати цілісності інших екосистем або видів, з якими вони співіснують;
- природа має бути захищена від деградації, спричиненої війною чи іншими загрозливими діями.

Міжнародне співробітництво України в галузі охорони навколишнього середовища та збереження біорізноманіття підтримує:

- **СВІТОВИЙ БАНК;**
- **ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ;**
- **ГЛОБАЛЬНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ ФОНД;**
- **ПРОГРАМА РОЗВИТКУ ООН**